

КАРПАТСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АВГУСТИНА ВОЛОШИНА

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Вченої ради
Карпатського
університету імені
Августина Волошина
03. 03. 2025 року
протокол № 1

ВВЕДЕНО В ДІЮ
наказом ректора
Карпатського університету
імені Августина Волошина
від 03 березня 2025 року
№ 03/03-25

СЕРТИФІКАТНА ПРОГРАМА

**«Клінічний душпастир (клінічний капелан): духовний супровід
у системі охорони здоров'я»**

Обсяг: 180 годин (6 кредитів ЄКТС)

Тривалість навчання: 3 місяці (модульна система, гібридна форма)

Цільова аудиторія: священнослужителі, семінаристи, медичні капелани, душпастирі, соціальні працівники, представники Церков та релігійних організацій

Мета програми

Підготувати кваліфікованих клінічних капеланів, здатних надавати духовно-психологічну підтримку пацієнтам, їхнім родинам і медичному персоналу в умовах лікарень, хоспісів, геріатричних центрів, підрозділів швидкої допомоги та кризових ситуацій (війна, катастрофи, паліативна допомога).

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Основи душпастирської опіки (30 годин)

1. Біблійне та богословське підґрунтя служіння душпастиря
2. Пастирське покликання і відповідальність у клінічному контексті
3. Типологія духовних потреб у лікарняному середовищі
4. Межі втручання й повага до приватності

МОДУЛЬ 2. Клінічне капеланство і професійна етика (30 годин)

1. Стандарти клінічного душпастирства: СРЕ-модель, міжнародні підходи
2. Етика духовного супроводу в умовах хвороби, смерті, втрати
3. Робота з людьми інших релігій або невіруючими
4. Конфіденційність, повага до автономії пацієнта
5. Капелан у медичній команді: субординація, співпраця, довіра

МОДУЛЬ 3. Основи медичних знань (30 годин)

1. Основи анатомії і фізіології для капеланів
2. Поняття клінічної смерті, паліативного стану, психосоматичних розладів

3. Медична термінологія для спілкування з лікарями і пацієнтами
4. Основи першої допомоги, санітарні правила і біозахист
5. Симптоматика у важких станах: як розпізнати біль, тривогу, депресію

МОДУЛЬ 4. Духовний супровід у кризових і критичних станах (40 годин)

1. Психо-духовний супровід в умовах онкології, інвалідності, психотравми
2. Духовна опіка в палатах інтенсивної терапії, реанімації, на фронті
3. Літургійні, молитовні та обрядові практики (молитва, сповідь, елеопомазання)
4. Робота з родичами помираючих та загинув
5. Гуманна підтримка персоналу, капелан як «свідок присутності»

МОДУЛЬ 5. Психологія й комунікація капелана (30 годин)

1. Основи кризової психології
2. Мистецтво активного слухання і ненасильницької комунікації
3. Робота з власними емоціями та вигоранням
4. Стресостійкість і духовна витривалість
5. Ведення щоденника капелана, саморефлексія

МОДУЛЬ 6. Практика клінічного душпастирства (20 годин)

1. Спостереження і практика в медичних закладах (мін. 10 відвідувань)
2. Розбір клінічних кейсів (дійсних і змодельованих)
3. Супервізія і зворотній зв'язок
4. Підготовка підсумкового портфоліо

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

- Тест з теоретичних дисциплін
- Індивідуальне есе з розбором капеланської ситуації
- Презентація портфоліо / звіту з практики
- Усний іспит перед сертифікаційною комісією

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Слухач:

- володіє знаннями основ клінічної медицини, кризової психології та духовного догляду
- уміє надавати духовну допомогу людям у складних фізичних і психоемоційних станах
- здатен працювати у міждисциплінарних медичних командах
- готовий до служіння в умовах війни, катастроф, паліативної медицини
- дотримується стандартів духовної гідності, етики та релігійного плюралізму

Підсумковий документ

По завершенні видається сертифікат встановленого зразка з присвоєнням кваліфікації: «Клінічний душпастир (капелан). Підготовка відповідно до стандартів духовно-медичного супроводу»

ДОДАТКОВО (опційно)

Можливість продовження навчання на програмі СРЕ або капеланському модулі в медуніверситеті

Зарахування до бази капеланів при МОЗ, Міноборони, Держслужбі з надзвичайних ситуацій

Професійна інтеграція в лікарнях, хоспісах, реабілітаційних центрах